

ORIENTAL STUDIES TRIPOS Part II

Hebrew Studies

Tuesday 3 June 2008 09.00 – 12.00

H.11 HEBREW TEXTS, 2

*Answer **five** questions from Section A and **four** questions from Section B.
Translate into **English**, commenting as indicated and on any other matters of
interest.*

*All questions are of **equal** value.*

*Write your number **not** your name on the cover sheet of **each** Section booklet.*

STATIONERY REQUIREMENTS

*20 Page Answer Book x 1
Rough Work Pad*

SPECIAL REQUIREMENTS

Hebrew Bibles will be provided

**You may not start to read the questions
printed on the subsequent pages of this
question paper until instructed that you may
do so by the Invigilator.**

SECTION A

1. 2 Samuel 4.4-9

Comment on the translation issues in verse 6.

2. 2 Samuel 5.3-10

Comment on **ויגע בצנור** and on **שנאו נפש**, both in verse 8.

3. Amos 2.6-10

Comment on **בעבור נעלים** (v. 6), on **השאפים על-עפר-ארץ בראש דלים** (v. 7), and on **בגדים חבלים** (v. 8).

4. Amos 4.9-13

Comment on **שבי** (v. 10), and on **ומגיד לאדם מה-שחו** (v. 13), for which the Septuagint has *kai apangellon eis anthropous ton christon autou* ('and proclaims to men his anointed'), and on **עשה שחר עיפה**, also in verse 13.

5. Proverbs 10.7-16

Comment on **ירקב** (v. 7), on **ילבט** (vv. 8, 10), and on the meaning of **חטאת** (v. 16).

6. Proverbs 11.22-31

Comment on **עברה** (v. 23), for which the Septuagint has *apoleitai* ('will perish'), on **יורא** (v. 25), and on **בארץ** (v. 31), for which the Septuagint has *molis* ('scarcely').

7. Habakkuk 1.12-17

Comment on **לא נמות** (v. 12), on **יגרהו** (v. 15), for which the Targum has '(and) gathers it', and on **יריק חרמו** (v. 17), for which 1QpHab has **יריק חרבו**.

8. Habakkuk 2.15-20

Comment on **מספח חמתך** (v. 15), on **מעוריהם** (also v. 15), for which 1QpHab has **מועדיהם**, and on **לבנון** (v. 17), for which the Targum has 'the sanctuary', and on which 1QpHab comments: **כיא הל בנון הוא עצת היחד**.

SECTION B

9.

- ועת ככל אשר. שלח אדני
 3. כן. עשה. עבדך כתבתי על הדלת ככל
 4. אשר. שלח (אדני. א.) לי. וכי שלח א
 5. דני. על. דבר בית הרפד. אין. שם א
 6. דם וסמכיהו לקחה. שמעיהו ו
 7. יעלהו. העירה ועבדך. אי(גנ)
 8. י. שלח שמה את הע(ד)
 9. כי אם. בתסבת הבקר
 10. וידע כי אל. משאת. לכש. נח
 11. נו שמרם ככל. האתת. אשר נתן
 12. אדני

Lachish Ostrakon (Gibson, I, p. 41), 2-12

Comment on ועת (line 2), on וסמכיהו (line 6), and on משאת לכש (line 10).

10.

- ואש. גד. ישב. בארץ. עטרת. מעלם. ויבן. לה. מלך. י
 11. שראל. את עטרת' ואלתחם. בקר. ואחזה ואהרג. את. כל. הע(ם. מ)
 12. הקר. ריה. לכמש. ולמאב' ואשב. משם. את. אראל. דודה. וא(ס)
 13. חבה. לפני. כמש. בקרית' ואשב. בה. את. אש. שרן. ואת. א(ש.)
 14. מחרת' ויאמר. לי. כמש. לך. אחז. את. נבה. על. ישראל' וא
 15. הלך. בללה. ואלתחם. בה. מבקע. השחרת. עד. הצהרם' ואח
 16. זה. ואהרג. כל(ה). שבעת. אלפון(.). ג(ב)רין. ו(גר)ן וגברת. ו(גר)
 17. ת. ורחמת' כי. לעשתר. כמש. החרמתה'

Mesha Stele (Gibson, I, p. 75), 10-17

Comment on ואלתחם (line 11), on רית לכמש (line 12), and on החרמתה (line 17).

(TURN OVER)

11.

מי שלא ראה שמהת בית השואבה, לא ראה שמהת מימיו. במוצאי יום טוב הראשון של חג ירדו לעזרת נשים, ומתקנין שם תקון גדול. מגורות של זהב היו שם, וארבעה ספלים של זהב בראשיהן; וארבעה סולמות לכל אחד ואחד, וארבעה ילדים מפרחי כהונה; ובידיהם כדים של שמן של מאה ועשרים לוג, שהן ממילין לכל ספל וספל.

Mishnah, *Sukkah* v.1-2

Comment on מפרחי כהונה and ומתקנים, בית השואבה.

12.

כְּשֵׁיצְאוּ מִלְּפָנָיו, הוּא אָמַר: אֵלֶּךָ לְדַמְסִית, לְמָקוֹם יָפֵחַ וּמִים יָפִים וְנָאִים; וְהֵם אָמְרוּ: נִגְלֶךָ לְיִבְנָה, לְמָקוֹם שְׁתִּלְמִידִים חֲכָמִים מְרָבִים, אֵיחָבִים אֶת הַתּוֹרָה. הוּא שְׁתִּלְּךָ לְדַמְסִית, לְמָקוֹם יָפֵחַ וּמִים יָפִים וְנָאִים, נִתְמַעַמְ שָׁמוּ בַּתּוֹרָה; הֵם שְׁהִלְכוּ לְיִבְנָה, לְמָקוֹם שְׁתִּלְמִידִים חֲכָמִים מְרָבִים וְאוֹחָבִים אֶת הַתּוֹרָה, נִתְגַּדֵּל שְׁמֵם בַּתּוֹרָה.

Aboth de Rabbi Nathan xiv

Explain the supposed historical background of this extract.

13.

הדרך הישרה היא מדה בינונית שבכל דעה ודעה מכל הדעות שיש לו לאדם, והיא הדעה שהיא רחוקה משתי הקצוות רחוק שוה, ואינה קרובה לא לזו ולא לזו. לפיכך צו חכמים הראשונים שיהא אדם שם דעותיו תמיד, ומשער אותן, ומכון אותן בדרך האמצעית, כדי שיהא שלם בגופו. כיצד? לא יהא בעל חמה, נוח לכעוס, ולא כמת שאינו מרגיש, אלא בינוני: לא יכעס, אלא על דבר גדול שראוי לכעוס עליו, כדי שלא יעשה כיוצא בו פעם אחרת.

Maimonides, *Hilkhoth De'oth* i

What are the sources of Maimonides thought in this passage?

14.

(א) שיר המעלות אשרי כל ירח
 ה'. כל אלו תוכחות ומוסרים
 לפי שכתוב אשרי האיש אשרי
 איש. לכך נאמר כאן כל
 לרבות אשה: (ב) יגיע כפיך.
 הנהגה מיגיע כפך נוחל שני
 עולמות (במס' ברכות): (ג) כגפן
 פוריה. זניה מרובין: בניך
 כשתילי זיתים. מה זיתים אין
 להם הרבבה כך אין זבניך
 פסול:

(א) שיר המעלות.
 כעטם העליון בדברי הבונים
 אשרי כל ירח ה'. שלא יעשה
 מצות לא תעשה מיראתו השם.
 ההולך בדרכיו. בדרכי השם הם
 מצות עשה: (ב) יגיע. צעבור
 נפשו צטרף הבא בידך. ביגיע
 כפך אשריך: (ג) אשתך כגפן
 פוריה. שתלד צעתה וטעם כי
 כל גפן הוא מחוץ לבית מגולה
 לנגד השמש על כן אמר לנגד
 זה כשתילי זיתים בכוחם ושלא
 יבול עלי העץ הזית: (ד) הנה.
 היא זאת הברכה שיבקש ירא
 שמים בעולם הזה:

Rashi and Ibn Ezra on Psalm cxxviii.1-4

What distinctive features of these two commentaries emerge from these extracts?

15.

אשתך. בסגול האל"ף אמר גם זה מהנהגות הטובות בעולם
 הנה שתצוה אשתך שתהיה כגפן פוריה בירכתי ביתך והמשיל
 אותה לגפן כי אין לך עץ שנוטעים אותו בתוך הבית אלא
 גפן שיש בני אדם נוטעים אותה בירכתי ביתם וכשהגדל
 מוציאם אותה מחור הבית ולחוץ אל השמש והנה שרשה בתוך
 הבית וענפיה חוץ לבית כן האשה תהיה צנועה בירכתי הבית
 שלא תצא חוץ לבייתה כי זה דרך אשה מנאפת כמו שאמר עליה
 שלמה פעם בחוץ פעם ברחובות.

Qimḥi on Psalm cxxviii.3

Elucidate this comment,

END OF PAPER